

BOSNA I HERCEGOVINA  
REPUBLIKA SRPSKA  
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE  
BANJALUKA  
Broj: 16 0 U 000480 19 Uvp  
Banjaluka, 13.1.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi A.D. K. U. P. (u daljem tekstu: tužilac) zastupanog po direktoru M. D., a on po punomoćniku S. B., advokatu iz P., Z. ..., protiv rješenja broj: ... od 7.8.2018. godine Ministarstva ... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu inspekcijskog nadzora, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Prijedoru, broj: 16 0 U 000480 18 U od 30.10.2018. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 13.1.2021. godine, donio je

#### P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Prijedoru, broj: 16 0 U 000480 18 U od 30.10.2018. godine se preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu isplati iznos od 1.650,00 KM, u roku od 30 dana, računajući od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, dok se u preostalom dijelu taj zahtjev odbija, kao neosnovan.

#### Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, podnesena protiv osporenog akta tuženog, bliže navedenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Sektora inspekcije za saobraćaj i veze, Odjeljenja P., Saobraćajne ... broj: ... od 29.6.2018. godine. Tim rješenjem je tužiocu privremeno zabranjeno vršenje poštanskih usluga, to jest uručenje nerezervisanih pismenosnih pošiljki (računa) putem njegovih radnika, do pribavljanja licence Agencije ... B. i H. (tačka 1. dispozitiva); tačkom 2. dispozitiva je određeno da zabrana stupa na snagu prvog dana po prijemu tog rješenja; tačkom 3. dispozitiva je određena obaveza tužiocu da u roku od tri dana po isteku naloženih mjera obavijesti donosioca rješenja o istom i da žalba ne odlaže izvršenje rješenja (tačka 5. dispozitiva).

Odbijanje tužbe je obrazloženo zaključkom nižestepenog suda da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer da je nesporna činjenica da je tužilac dio računa za izvršene usluge dostavljao fizičkim licima putem njegovih radnika – inkasanata, a što ima karakter vršenja poštanskih usluga u smislu člana 5. Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 30/10, u daljem tekstu: ZP), jer računi

predstavljaju pismonosne pošiljke, zbog čega da tužilac mora pribavatiti licencu u smislu člana 66. ZP i steći svojstvo drugog poštanskog operatera.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude nižestepenog suda (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povreda pravila postupka i pogrešne primjene prava, kako je to propisano članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). U zahtjevu navodi da su povrijeđene odredbe ZP, Ustav BiH, te član 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, s obzirom da mu je nametnuta obaveza, kao preduzeću za odvoz otpada fizičkih i pravnih lica, da doregristruje djelatnost na način da pribavi licencu za vršenje poštanskog saobraćaja i da mu se zabranjuje uručenje računa za izvršene usluge putem inkasanata do pribavljanja licence od Agencije ... B. i H., što je sve suprotno pozitivnim propisima. Istiće da je jednom broju korisnika vršio dostavu računa putem P., ali veći dio računa fizičkim licima je dostavljaо preko svojih radnika, jer je dolazilo do problema prilikom pokušaja uručenja tih računa putem P., s obzirom da poštari nisu provjeravli informacije na terenu, već konstatirali na povratnici da je primalac nepoznat, ili je odselio sa te adrese, što se ispostavi drugačijim kada se putem inkasanata vršlo ponovno uručenje. Kada je tuženi pogrešno zaključio u osporenom aktu da su ti računi pismonosne pošiljke, što predstavlja pogrešnu primjenu prava, nejasno je zašto nižestepeni sud takav akt ostavlja na snazi, jer tužilac ne vrši poštanske usluge, niti naplaćuje dostavljanje računa fizičkim licima. Još ukazuje da zabrana uručenje računa do pribavljanja licence upućuje na obavezu da tužilac te račune dostavlja samo preko Pošte, što nije određeno ni jednim propisom, a tužilac nema namjeru da ostvaruje status drugog poštanskog operatera. Kako su odredbe člana 5. stav 7. i 66. ZP proizvoljno primjenjene, predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači i osporeni akt poništi, eventualno presuda ukine, uz naknadu troškova upravnog spora i sastava zahtjeva.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da je osporeni akt pravilan, te da računi za režije imaju svojstvo pismonosne pošiljke, nezavisno od toga da li su predate poštanskom operateru ili ne, te da računi za vodu predstavljaju pismonosnu pošiljku (iako tužilac nije isporučivao račune za vodu, već račune za komunalne usluge), pa ih tužilac mora uručivati potrošačima preko Pošte. Predložio je da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i ovog upravnog spora, na osnovu odredbe 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proistiće da je rješenjem prvostepenog organa od 29.6.2018. godine tužiocu privremeno zabranjeno uručenje računa korisnicima njegovih usluga putem zaposlenih radnika do pribavljanja licence od Agencije ... B. i H., jer je inspekcijskom kontrolom, koja je obavljena dana 22.6.2018. godine, utvrđeno da tužilac nije registrovao djelatnost vršenja poštanskih i kurirskih djelatnosti; da oko 200 računa društvenom sektoru šalje putem Pošte, oko 600 do 650 računa zanatskom sektoru i oko 1.500 računa fizičkim licima dostavlja takođe putem Pošte, a ostalim fizičkim licima dostavlja putem inkasanata. Na osnovu tih činjenica prvostepeni organ je zaključio da je takvo postupanje suprotno odredbama člana 5., 9. i 66. ZP. Protiv navedenog rješenja tužilac je izjavio žalbu, koju je tuženi odbio osporenim aktom, jer se saglasio sa činjeničnim utvrđenjem i pravnim zaključkom prvostepenog organa, a pobijanom presudom je odbijena tužba, iz razloga koji su već navedeni.

Nižestepeni sud je pogrešno zaključio da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer tužilac nije vršio poštanske usluge i nema zaključen ugovor sa Poštom u smislu odredbe člana 6. ZP, uslijed čega je upitan njegov položaj u postupku, kao nadziranog lica. Obaveza iz dispozicije prvostepenog rješenja nije zasnovana na ZP, jer ni jedna odredba tog propisa ne upućuje na obavezu tužioca da dopunjava djelatnost, koja uključuje vršenje poštanske djelatnosti. Račun za komunalne usluge nije pismonosna pošiljka, već isprava kojom se stvara obaveza za primaoca, ali takav račun može biti pismonosna pošiljka i to samo kada ga izdavalac preda Pošti radi uručenja primaocu.

Odredbom člana 5. stav 7. ZP je propisano da se pismonosnom pošiljkom smatra i račun za režije, drugi račun, finansijski i drugi izvještaj i sva druga korespondencija.

Iz člana 6. stav 1. istog zakona slijedi da se poštanske usluge vrše po osnovu ugovora po pristupu, pod uslovima definisanim tim zakonom. Takav ugovor se smatra zaključenim danom označenim na otisku poštanskog žiga na potvrdi o prijemu pošiljke, odnosno na pošiljci (stav 3.). Univerzalne poštanske usluge su usluge iz Nomenklature poštanskih usluga, koje na osnovu ZP, Opštih uslova za obavljanje poštanskih usluga i drugih poštanskih propisa, moraju biti organizovane pod jednakim uslovima za sve korisnike poštanskih usluga na cijelom području RS, a obuhvataju prenos pismonosnih pošiljki do 2 kg (član 8. stav 1. ZP). Univerzalne poštanske usluge se razvrstavaju na rezervisane i nerezervisane poštanske usluge (član 8. stav 5. ZP). Prema odredbi člana 9. stav 1. ZP, univerzalne rezervisane poštanske usluge može obavljati samo Pošta i one obuhvataju prenos pismonosnih pošiljki do 1000g.

Iz sadržaja navedenih odredbi, kojima je definisan pojam poštanske pošiljke i rezervisanih poštanskih usluga, kojima se može baviti samo Pošta, proističe nepravilno zaključivanje nižestepenog suda da tužilac račune za usluge, svojim korisnicima može dostavljati preko inkasanata, ali nakon pribavljanja licence za obavljanje poštanskih usluga, posebno što odredbama ZP nije zabranjeno da se takvi računi, dostavljaju korisnicima putem svojih zaposlenika – inkasanata, kakav je stav izražen i u odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-3405/12 od 27.10.2015. godine. Ovo posebno, jer tužilac ne obavlja poštanske usluge kao svoju djelatnost, niti je to pokušao učiniti, već vrši dostavu sopstvenih računa korisnicima svojih usluga, za svoje potrebe. Iz tog razloga nije bilo osnova da se tužiocu naloži da pribavi licencu za pružanje poštanskih usluga i privremeno zabrani da račune za pružene usluge dostavlja svojim korisnicima putem inkasanata. Zbog toga se dovodi u pitanje i vršenje kontrole tužioca nad pružanjem poštanskih usluga, kako je označen predmet kontrole od strane inspektora, a sve navedeno ukazuje da je osporeni akt donesen uz pogrešnu primjenu materijalnog prava, što je razlog za uvažavanje tužbe i poništenje tog akta iz odredbe člana 10. tačka 2. ZUS.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, pobijana presuda preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49.a, stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Visina troškova, koju je tuženi dužan isplatiti tužiocu, kojeg je u upravnom sporu zastupao advokat, određena je shodno odredbama Tarife o nagradama i naknadi

troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“ broj 68/05, u daljem tekstu: Tarifa). Prema Tarifnom broju 3. za sastavljanje podnesaka (tužbe) u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi ukupno 300 bodova, a prema vrijednosti boda od 2 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, nagrada iznosi 600,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25 % na ime paušala, prema odredbi člana 12. Tarife, tako da ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime podnošenja tužbe iznosi 750,00 KM. Za sastav zahtjeva, za koji se visina nagrade od 300 bodova, uvećava za 50% za sastav pravnog lijeka (450 bodova), pa prema pomenutoj vrijednosti boda nagrada iznosi 900,00 KM, koliko je i zahtjevano, pa ukupan iznos troškova koji se dosuđuju iznosi 1.650,00 KM. U preostalom dijelu zahtjev za naknadu troškova PDV na tužbu i zahtjev se odbija, kao neosnovan, jer u spisu nema podataka da je advokat uplatilac tog poreza, niti je o tome uz zahtjev za troškove dostavio dokaz.

Zapisničar  
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća  
Smiljana Mrša